

stor Lykke for Landet, at vi den 11. April 1924 blev befriet for det ærede Medlems Ministervirksomhed, og maaske kaster ogsaa den Opfattelse, som det ærede Medlem her har tilkendegivet, et Lys over den mærkelige Kendsgerning, at da Venstre den 11. April 1924 led sit store Nederlag, var Nederlaget i Ringkøbing Amt, hvor det ærede Medlem den Gang blev opstillet første Gang som J. C. Christensens Afløser, et af de alleralvorligste, som Venstre var udsat for ved dette Valg.

Det ærede Medlem Hr. Holdgaard har spurgt mig, om jeg ikke vilde søge at faa gennemført en Bevilling til Indkøb af Jord til Udstykning efter Loven af 4. Oktober 1919, idet det ærede Medlem vil gøre gældende, at den Jord, der er til Raadighed i Præstegaards- og Lensjord, ikke er tilstrækkelig til de Ansøgere, der ønsker at faa Jord efter denne Lov. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det er nødvendigt at skaffe mere Jord, og det er ogsaa af den Grund, jeg her i Tinget har fremsat de 2 Lovforslag, som skulde supplere Lens- og Præstegaardsloven. Maa jeg tilføje, at de 3 Mill. Kr., der for nogle Aar siden blev bevilget til Indkøb af Jord til Udstykning efter denne Lov, endnu ikke er brugt, hvad det ærede Medlem selvfølgelig ved. Ganske vist er det ikke et stort Beløb, der er tilbage, og det vil vel ikke vare længe, inden man bliver nødt til at søge at skaffe nye Midler; men jeg tror nok, jeg er i Overensstemmelse med Jordlovsudvalget som Helhed, og jeg tror ogsaa med det ærede Medlem Hr. Holdgaard, naar jeg siger, at det vil være en klog Politik for Tiden at være noget forsigtig med Indkøb af Jord til Udstykning og stille sig en lille Smule afventende og ikke forcere Indkøbene frem alt for stærkt, fordi der jo ikke kan være nogen Tvivl om, at i de vanskelige Tider, vi er inde i for Landbruget, vil det i Løbet af ikke ret længe være muligt at købe Jord til billigere Pris end hidtil. Men jeg vil sige, at det er en Sag, som interesserer mig saa stærkt, at jeg, saa snart det er nødvendigt, vil tage Sagen op til Overvejelse og arbejde paa, at Spørgsmaalet kan løses paa tilfredsstillende Maade.

De ærede Medlemmer Hr. Nørskov og Hr. Svend Nielsen har omtalt Spørgsmaalet om Ekspropriation. Det ærede Medlem Hr. Nørskov sagde, at i Stedet for at diskutere og fremsætte Forslag om Ekspropriation skulde man søge at støtte Hedeopdyrkning og Mergling; og det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen gav Udtryk for, at Ekspropriation af Jord var unødvendig, idet han

udtalte, at der havde været Jord nok til Salg, og at det derfor var ganske unødvendigt at diskutere om Ekspropriation.

Jeg skal villig indrømme det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen, at der er Jord nok til Salg, men til hvilken Pris? Det er nemlig det, der er det afgørende. Og der kan det ærede Medlem være forvisset om, at hvis han vil tale med alle dem, der har med Udstykning at gøre, det være sig Amtskommissionsmedlemmer eller Jordlovsudvalgsmedlemmer, saa vil han faa at vide, at i de sidste Aar har det været umuligt at købe Jord til en nogenlunde rimelig Pris, i alt Fald har det kun været muligt i meget faa Tilfælde. Naar jeg siger rimelig Pris, mener jeg, at det skal være en Pris, som i alt Fald er i nogenlunde Overensstemmelse med Jordværdien, og det vil alle erkende, som har med de Sager at gøre, at der er en meget stor Forskel paa den Pris, som Jorden udbydes til, og den Jordværdi, den ansættes til, naar den skal beskattes. Derfor tror jeg heller ikke, vi faar gennemført nogenlunde rimeligt Forhold mellem de to Værdier, før vi kan faa gennemført Ekspropriationsbestemmelsen efter Jordværdi. Jeg har hørt Eksempler paa, at Jordlovsudvalget har været stillet overfor Køb af Jord til et Husmandsbrug, hvor der forlangtes 8 000 Kr. for Jordlodden. Købet var for saa vidt i Orden, hvis Jordlovsudvalget og Ministeriet gav Tilslutning hertil; men den Lod, som skulde være købt til 8 000 Kr., havde kun en Jordværdi af 1 800 Kr. Det er nok muligt, at det er et af de allerførste Tilfælde, man har staaet overfor, men det viser, hvor uhyre stor Forskel der kan være ude i den almindelige Omsætning paa den Pris, man vil have for Jord, og den Pris, som den bliver ansat til til Salg.

Jeg finder, at det er et Forhold, der ikke bør vedblive, og derfor tror jeg, at det er nødvendigt, at vi faar gennemført Ekspropriationsbestemmelser, hvor Jordværdien skal danne Grundlag for den Erstatning, der skal ydes for Jorden. For øvrigt er det min Opfattelse, at meget hurtigt efter, at man har faaet gennemført en saadan Ekspropriationsbestemmelse, vil denne i Praksis komme til at vise sig ikke at komme til Anvendelse ret ofte, for saa snart vi faar de to Ting sat i rimeligt Forhold til hinanden, vil man kunne købe Jord til den Pris, Jorden er ansat til i Jordværdi. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal her, fordi det er et Spørgsmaal, vi vil komme til at drøfte,